

3.29 Менаџмент на здравје и безбедност при работа

Прилог бр.3.29		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент на здравје и безбедност при работа			
2.	Код	БАС-12БЗР			
3.	Студиска програма	Менаџмент на квалитет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Бизнис академија Смилевски – БАС, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Година	3	семестар	5
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	7 ЕКТС			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Гордана Тасевска (одговорен наставник)			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Цели на предметната програма: • Разбирање на концептите, принципите и правната рамка за здравје и безбедност при работа. • Способност за идентификација, проценка и управување со ризици на работното место. • Развивање на стратегии за имплементација на мерки за безбедност и здравје во организациите. • Способност за интегрирање на современи технологии и иновации во безбедносните процеси. • Развивање на критичко размислување и аналитички пристап кон проблемите на здравјето и безбедноста при работа. • Способност за комуникација и соработка со различни чинители во процесите за здравје и безбедност. • Применување на етички и одржливи пристапи во менаџментот на здравје и безбедност при работа. • Разбирање на глобалните трендови и идните предизвици во областа на безбедноста и здравјето при работа Резултати од учењето: • Студентите ќе ги познаваат клучните принципи, законските регулативи и организациските модели за здравје и безбедност при работа. • Ќе бидат способни да извршат детална проценка на ризици на работното место и да предложат соодветни мерки за нивно минимизирање. • Ќе развијат практични вештини за имплементација на системи за управување со здравје и безбедност во различни индустрии. • Ќе ги применуваат современите технологии и дигитални алатки за подобрување на безбедноста на работното место. • Ќе стекнат способност за анализа и критичко размислување во однос на безбедносните предизвици и решенија.			

		• Ќе комуницираат ефективно со сите засегнати страни во процесот на управување со безбедноста и здравјето при работа. • Ќе ја разберат важноста на етиката и одржливите практики во безбедносниот менаџмент и ќе бидат способни да ги интегрираат во својата работа. • Ќе имаат свест за глобалните трендови и ќе бидат подготвени да одговорат на идните предизвици во областа на здравјето и безбедноста при работа.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	ПОГЛАВЈЕ 1. ВОВЕД ВО МЕНАЏМЕНТ НА ЗДРАВЈЕ И БЕЗБЕДНОСТ ПРИ РАБОТА 1.1. Дефинирање на здравје и безбедност при работа 1.2. Историја на развојот на менаџментот на здравје и безбедност при работа 1.3. Важност на менаџирање то со здравје и безбедност при работа 1.4. Ризици на работното место и потребата од менаџирање со нив <i>Резултати од учењето:</i> Студентите ќе бидат во можност да дефинираат основните концепти за здравје и безбедност при работа, да го следат историјатот на развојот на менаџментот во оваа област и да разберат важноста на менаџирање то со ризиците во организациите. Тие ќе ја препознаваат потребата од имплементација на безбедносни политики и стратегии на работните места. ПОГЛАВЈЕ 2. ПРАВНА РАМКА ЗА ЗДРАВЈЕ И БЕЗБЕДНОСТ ПРИ РАБОТА 2.1. Национална законска регулатива за здравје и безбедност при работа 2.2. Меѓународни стандарди и закони за здравје и безбедност при работа (ISO, OSHA, EU директиви) 2.3. Ролата на инспекторатот и други институции во здравје и безбедност при работа <i>Резултати од учењето:</i> Студентите ќе ги разберат законските рамки и регулативи кои се применуваат за здравје и безбедност при работа на национално и меѓународно ниво. Тие ќе можат да ги анализираат правните стандарди и директиви и да ги применуваат во процесите за менаџирање со безбедност при работа во различни индустрии. ПОГЛАВЈЕ 3. ОРГАНИЗАЦИЈА НА СИСТЕМИТЕ ЗА ЗДРАВЈЕ И БЕЗБЕДНОСТ ПРИ РАБОТА 3.1. Структура на системите за здравје и безбедност во организациите 3.2. Клучни улоги и одговорности на менаџерите и работниците 3.3. Изготвување и имплементација на политики за безбедност при работа <i>Резултати од учењето:</i> Студентите ќе ги разберат структурата и организацијата на системите за здравје и безбедност, како и клучните улоги и одговорности на сите учесници во организациите. Тие ќе бидат во состојба да изработат политики за безбедност и да ги имплементираат во рамките на различни организации. ПОГЛАВЈЕ 4. ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИТЕ НА РАБОТНОТО МЕСТО 4.1. Методологии за проценка на ризици на работното место 4.2. Техники за идентификување, анализа и евалуација на ризиците 4.3. Планирање на мерки за контрола на ризиците <i>Резултати од учењето:</i>

	<i>Студентите ќе се запознаат со различни методи и техники за проценка на ризиците на работното место, како и за анализа и евалуација на потенцијалните опасности. Тие ќе бидат во можност да развијат стратегии за превенција и контрола на ризиците во работната средина.</i> ПОГЛАВЈЕ 5. ПЛАНИРАЊЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА МЕРКИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ 5.1. Развивање на стратегијата за менаџирање со безбедност при работа 5.2. Превентивни и корективни мерки за безбедност при работа 5.3. Инструменти за имплементација и мониторирање на безбедносните мерки Резултати од учењето: <i>Студентите ќе можат да креираат и развиваат стратегии за менаџирање со безбедност, да препознаваат превентивни и корективни мерки, како и да применуваат ефективни алатки за имплементација и мониторирање на безбедносните мерки во рамките на организациите.</i> ПОГЛАВЈЕ 6. СИСТЕМИ ЗА МЕНАѢИРАЊЕ СО ЗДРАВЈЕ И БЕЗБЕДНОСТ ПРИ РАБОТА 6.1. Вовед во системите за менаѢирање со здравје и безбедност (ISO 45001) 6.2. Процеси и процедури во системот за менаѢирање со безбедност 6.3. Ревизија и контрола на системите за здравје и безбедност Резултати од учењето: <i>Студентите ќе се запознаат со системите за менаѢирање со здравје и безбедност при работа, вклучувајќи ги меѓународните стандарди како ISO 45001. Тие ќе знаат како да ги применат процесите и процедурите за менаѢирање и ќе научат како да вршат ревизија и контрола на овие системи во организациите.</i> ПОГЛАВЈЕ 7. МОНИТОРИНГ И РЕВИЗИЈА НА ЗДРАВЈЕТО И БЕЗБЕДНОСТА ПРИ РАБОТА 7.1. Техники за мониторирање на здравје и безбедност при работа 7.2. Важност на редовните ревизии и извештаи за здравје и безбедност 7.3. Планирање на ефикасни и одржливи ревизиски процеси за безбедност Резултати од учењето: <i>Студентите ќе научат како да извршуваат ефикасен мониторинг и ревизија на здравјето и безбедноста при работа. Тие ќе бидат во можност да планираат и спроведуваат ревизиски процеси кои се одржливи и кои ќе придонесат за подобрување на безбедносната култура во организацијата.</i> ПОГЛАВЈЕ 8. НЕСРЕЌИ И ИНЦИДЕНТИ НА РАБОТНОТО МЕСТО 8.1. Класификација на несреќи и инциденти на работното место 8.2. Процедури за извештавање и анализа на несреќи 8.3. Превенција на несреќи и инциденти на работното место Резултати од учењето: <i>Студентите ќе се запознаат со класификацијата на различни видови несреќи и инциденти и ќе бидат обучени за ефективно извештавање и анализа на овие настани. Тие ќе развијат вештини за превенција и интервенција при несреќи и инциденти на работното место.</i> ПОГЛАВЈЕ 9. КУЛТУРА НА БЕЗБЕДНОСТ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА 9.1. Развивање на култура на безбедност при работа 9.2. Обука и едукација на работниците за безбедност при работа 9.3. Вклучување на сите нивоа на организацијата во културата на безбедност
--	--

	<i>Резултати од учењето:</i> Студентите ќе се научат како да развиваат и промовираат култура на безбедност во организациите. Тие ќе можат да создадат програми за обука и едукација на работниците и ќе научат како да ги вклучат сите нивоа на организацијата во создавање на безбедна работна средина. ПОГЛАВЈЕ 10. ПСИХОСОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ НА ЗДРАВЈЕТО И БЕЗБЕДНОСТА ПРИ РАБОТА 10.1. Психосоцијални ризици и нивната контрола 10.2. Психолошка поддршка за работниците 10.3. Релација помеѓу психо-социјалните фактори и безбедноста при работа <i>Резултати од учењето:</i> Студентите ќе ги идентификуваат психосоцијалните ризици на работното место и ќе развијат стратегии за нивна контрола. Тие ќе разберат важноста на психолошката поддршка и како психо-социјалните фактори влијаат на безбедноста при работа. ПОГЛАВЈЕ 11. ТЕХНОЛОГИЈА И ИНОВАЦИИ ВО ЗДРАВЈЕТО И БЕЗБЕДНОСТА ПРИ РАБОТА 11.1. Напредни технологии во менаџирање то со здравје и безбедност при работа 11.2. Иновативни пристапи за безбедност на работното место 11.3. Интегрирање на технологија во процесите за безбедност <i>Резултати од учењето:</i> Студентите ќе ги истражат современите технолошки решенија кои се применуваат во менаџирање то со здравјето и безбедноста при работа, како што се автоматизирани системи за следење на ризици, дигиталните платформи за менаџирање со инциденти и вештачката интелигенција во предвидувањето на безбедносните закани. Ќе стекнат разбирање за иновативните пристапи во безбедноста на работното место и како тие можат да ја подобрат работната средина и да ги намалат несреќите. Исто така, ќе бидат способни да анализираат и применат технологии во процесите за безбедност, како и да развијат стратегии за нивна ефективна интеграција во деловните операции. ПОГЛАВЈЕ 12. ЗДРАВЈЕ И БЕЗБЕДНОСТ ПРИ РАБОТА ВО СПЕЦИФИЧНИ ИНДУСТРИИ 12.1. Безбедност при работа во градежништво 12.2. Безбедност при работа во здравствена индустрија 12.3. Безбедност при работа во индустрија и производство <i>Резултати од учењето:</i> Студентите ќе ги анализираат специфичните предизвици поврзани со здравјето и безбедноста при работа во различни индустрии, како што се градежништвото, здравствената индустрија и индустриското производство. Ќе стекнат знаење за применливите стандарди, закони и најдобри практики во секоја од овие индустрии. Ќе можат да идентификуваат ризиците специфични за секој сектор и да развијат стратегии за нивно менаџирање и превенција. ПОГЛАВЈЕ 13. ЕТИКА И ОДРЖЛИВОСТ ВО ЗДРАВЈЕТО И БЕЗБЕДНОСТА ПРИ РАБОТА 13.1. Етички стандарди во менаџментот на безбедност 13.2. Принципи за одржлива пракса во здравјето и безбедноста при работа 13.3. Вклучување на одржливост во менаџмент на безбедност при работа
--	---

		<i>Резултати од учењето:</i> Студентите ќе ја разберат важноста на етичките принципи во менаџирање то со здравјето и безбедноста при работа и ќе ги применуваат овие принципи во деловните практики. Ќе научат како да интегрираат одржливи решенија во безбедносните процеси, со цел да создадат работна средина која го минимизира негативното влијание врз луѓето и животната средина. Ќе бидат способни да ги идентификуваат етичките дилеми и да донесуваат одговорни одлуки во менаџирање то со здравјето и безбедноста при работа. ПОГЛАВЈЕ 14. ИДНИ ПРЕДИЗВИЦИ И ТРЕНДОВИ ВО ЗДРАВЈЕТО И БЕЗБЕДНОСТА ПРИ РАБОТА 14.1. Нови трендови во менаџментот на безбедност при работа 14.2. Измените и новите технологии во здравјето и безбедноста при работа 14.3. Предизвици на глобално ниво во здравје и безбедност при работа <i>Резултати од учењето:</i> Студентите ќе ги истражуваат и анализираат современите трендови во здравјето и безбедноста при работа, вклучувајќи ги новите технологии и пристапи во менаџирање то со ризиците. Ќе стекнат увид во глобалните предизвици, како што се климатските промени, дигитализацијата и демографските промени, и нивното влијание врз безбедноста на работните места. Ќе бидат способни да развијат иновативни пристапи за справување со идните ризици и да ги имплементираат најновите решенија во областа на безбедноста при работа.
13	Заемна поврзаност на предметите	
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Наставата по предметот се реализира преку комбинација на интерактивни предавања, практични вежби, студии на случај и индивидуална и групна работа, со цел да се овозможи сеопфатно разбирање на современите концепти и практики во областа на деловното планирање. Предавањата се организираат во форма на интерактивна настава каде што студентите се активно вклучени преку дискусии, прашања и мултимедијални презентации. Овој метод овозможува стекнување на теоретски знаења, но и нивна примена преку анализа на актуелни предизвици во областа. Практичните вежби имаат за цел да ги зајакнат компетенциите на студентите преку симулации, решавање на конкретни задачи и примена на концептите во реални работни сценарија. Преку индивидуални и тимски активности, студентите развиваат аналитички и истражувачки способности, како и практични вештини за решавање на проблеми. Студиите на случај се користат како алатка за подобро разбирање на менаџерските предизвици во реалниот сектор. Преку анализирање на конкретни примери од деловната пракса, студентите развиваат критичко размислување и учат како да ги применат стекнатите знаења за идентификување и решавање на проблеми. Индивидуалната и групната работа се важен дел од наставниот процес, бидејќи поттикнуваат активно учење, соработка и комуникациски вештини. Студентите имаат можност да работат на самостојни истражувања, како и да презентираат решенија за конкретни предизвици. Со примена на овие наставни и работни методи, студентите се стекнуваат со применливо знаење, критичко размислување и практични вештини потребни за современотоработење.

15.	Вкупен расположив фонд на време	189 (7x27)			
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови		15
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови		15
		16.3.	Пракса: часови		/
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови		10
		17.2.	Самостојни задачи: часови		30
		17.3.	Домашно учење - задачи		119
18	Услови за потпис	Реализирани активности од точка 16 и 17			
19	Начин на оценување				
	19.1.	Тестови: бодови			
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			
	19.3.	Завршен испит: бодови			
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалвации од студентите: Редовно спроведување на евалвации за оценување на наставниот процес, со фокус на содржината на предметот, методите на предавање, комуникацијата со студентите и јасноста на наставниот материјал. Самоевалвација на наставниците: Наставниците вршат самооценка на своето предавање, оценувајќи ги своите методи на наставата, нивната ефективност и областите за подобрување. Набљудување на наставата: Редовно набљудување на часовите од страна на колеги или менаџери за квалитет, со цел да се оценат методите на предавање и интеракцијата со студентите. Постигнување на образовни цели и резултати: Анализа на академските резултати на студентите, како и нивните вештини и способности што ги стекнале, во контекст на учењето. Меѓународни акредитации и стандарди: Применување на меѓународни стандарди за квалитет во образованието и вршење на редовни проверки преку акредитации и оценки од надлежни институции.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Тасевска Г.	Компендиум по менаџмент со здравје и безбедност при работа	Бизнис академија Смилевски Бас, Скопје	2024
		2.	Бенџамин О. Али	ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА ЗДРАВЈЕ И БЕЗБЕДНОСТ ПРИ РАБОТА Второ издание	Македонското здружение за заштита при работа (МЗЗПР)	2015 г
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	м-р Трајче ВЕЛКОВСКИ	БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА	Македонско здружение за заштита при работа, Скопје	2018
		2.	Владата на Република Северна Македонија	СТРАТЕГИЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА 2021 - 2025	Министерство за труд и социјална политика	2021
		3.	DEPARTMENT OF LABOR - USA	OSHA Field Safety and Health Manual	Action Offices: OSHA Regions, Directorate of Technical Support and Emergency Management	2020